

OBWIESZCZENIE PREZESA RADY MINISTRÓW

z dnia 22 kwietnia 1997 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym.

1. Na podstawie art. 83 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o zmianie niektórych ustaw normujących funkcjonowanie gospodarki i administracji publicznej (Dz. U. Nr 106, poz. 496) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy z dnia 24 lutego 1990 r. o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym (Dz. U. Nr 14, poz. 88), z uwzględnieniem zmian wprowadzonych:

- 1) ustawą z dnia 17 maja 1990 r. o podziale zadań i kompetencji określonych w ustawach szczególnych pomiędzy organy gminy a organy administracji rządowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 34, poz. 198),
 - 2) ustawą z dnia 28 czerwca 1991 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym (Dz. U. Nr 65, poz. 279),
- ujętych w obwieszczeniu Prezesa Rady Ministrów z dnia 27 września 1991 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy z dnia 24 lutego 1990 r. o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym (Dz. U. z 1991 r. Nr 89, poz. 403),
- 3) ustawą z dnia 7 lipca 1994 r. o zmianie ustawy — Prawo spółdzielcze oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 90, poz. 419),
 - 4) ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym (Dz. U. Nr 41, poz. 208),

ujętych w obwieszczeniu Prezesa Rady Ministrów z dnia 4 lipca 1995 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym (Dz. U. Nr 80, poz. 405),

- 5) ustawą z dnia 8 sierpnia 1996 r. o zmianie niektórych ustaw normujących funkcjonowanie gospodarki i administracji publicznej (Dz. U. Nr 106, poz. 496),
 - 6) ustawą z dnia 20 grudnia 1996 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z reformą funkcjonowania gospodarki i administracji publicznej oraz o zmianie ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych (Dz. U. Nr 156, poz. 775)
- i zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem wydania jednolitego tekstu.

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy nie obejmuje następujących przepisów:

- 1) art. 25—30 oraz art. 32 i 33 ustawy z dnia 24 lutego 1990 r. o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym (Dz. U. Nr 14, poz. 88), które stanowią:

„Art. 25. W Kodeksie postępowania cywilnego wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w dziale IVa tytułu VII księgi pierwszej części pierwszej po wyrazach «Postępowanie w sprawach gospodarczych»

dodaje się wyrazy «Rozdział 1. Przepisy ogólne»,

- 2) w art. 479¹ w § 2 w pkt 3 wyrazy «w gospodarce narodowej» skreśla się,
- 3) w art. 479³ w § 1 po wyrazie „rejonowych” dodaje się wyrazy „lub sądu antymonopolowego”,
- 4) po art. 479²⁷ dodaje się rozdział 2 w brzmieniu:

«Rozdział 2. Postępowanie w sprawach z zakresu przeciwdziałania praktykom monopolistycznym.

Art. 479²⁸. § 1. Od decyzji Urzędu Antymonopolowego lub jego delegatury można wnieść do Sądu Wojewódzkiego w Warszawie — sądu antymonopolowego odwołanie w terminie dwutygodniowym od dnia doręczenia decyzji.

§ 2. Sąd odrzuci odwołanie wniesione po upływie terminu.

Art. 479²⁹. § 1. Urząd Antymonopolowy przekazuje niezwłocznie odwołanie wraz z aktami sprawy do sądu.

§ 2. Jeżeli Urząd Antymonopolowy uzna odwołanie za słuszne, może — nie przekazując akt sądowi — uchylić albo zmienić swoją decyzję w całości lub w części, o czym bezzwłocznie powiadamia stronę, przesyłając jej nową decyzję, od której stronie służy odwołanie.

Art. 479³⁰. Odwołanie od decyzji Urzędu Antymonopolowego powinno czynić zadość wymaganiom przepisanych dla pisma procesowego oraz zawierać oznaczenie zaskarżonej decyzji, przytoczenie zarzutów, zwięzłe ich uzasadnienie, wskazanie dowodów, a także zawierać wniosek o uchylenie albo zmianę decyzji w całości lub w części.

Art. 479³¹. § 1. W sprawach z zakresu przeciwdziałania praktykom monopolistycz-

nym stronami są także Urząd Antymonopolowy i zainteresowany.

§ 2. Zainteresowanym jest ten, czyje prawa lub obowiązki zależą od rozstrzygnięcia procesu. Jeżeli zainteresowany nie został wezwany do udziału w sprawie, sąd wezwie go na wniosek strony albo z urzędu.

Art. 479³². Pełnomocnikiem Urzędu Antymonopolowego może być pracownik tego Urzędu.

Art. 479³³. W razie wniesienia odwołania od decyzji Urzędu Antymonopolowego, sąd może, na wniosek powoda, wstrzymać wykonanie decyzji do czasu rozstrzygnięcia sprawy. Postanowienie może być wydane na posiedzeniu niejawnym.

Art. 479³⁴. § 1. Sąd oddala odwołanie od decyzji Urzędu Antymonopolowego, jeżeli nie ma podstaw do jego uwzględnienia.

§ 2. W razie uwzględnienia odwołania, sąd zaskarżoną decyzję albo uchyla, albo zmienia w całości lub w części i orzeka co do istoty sprawy.

Art. 479³⁵. Orzeczenia Sądu Antymonopolowego są prawomocne.»

Art. 26. W ustawie z dnia 29 grudnia 1982 r. o urządzie Ministra Finansów oraz o urządach i izbach skarbowych (Dz. U. Nr 45, poz. 289, z 1985 r. Nr 12, poz. 50, z 1987 r. Nr 3, poz. 18 i Nr 33, poz. 180 oraz z 1988 r. Nr 16, poz. 112 i Nr 19, poz. 132) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2 pkt 11 skreśla się,

2) art. 5a skreśla się.

Art. 27. W ustawie z dnia 20 czerwca 1985 r. — Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 31, poz. 137 oraz z 1989 r. Nr 4, poz. 24, Nr 33, poz. 175 i Nr 73, poz. 436) po art. 19¹ dodaje się art. 19² w brzmieniu: «Art. 19². Minister Sprawiedliwości, w drodze rozporządzenia, utworzy w Sądzie Wojewódzkim w Warszawie odrębną jednost-

kę organizacyjną do spraw antymonopolowych (sąd antymonopolowy).»

- Art. 28. W ustawie z dnia 17 maja 1989 r. o Funduszu Rozwoju Rynku i Demonopolizacji Handlu (Dz. U. Nr 30, poz. 159) w art. 3 w ust. 1 pkt 4 skreśla się.
- Art. 29. W ustawie z dnia 24 maja 1989 r. o rozpoznawaniu przez sądy spraw gospodarczych (Dz. U. Nr 33, poz. 175 i Nr 41, poz. 229) w art. 2 w ust. 2 pkt 5 skreśla się.
- Art. 30. 1. Nie zakończone prawomocnie do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy sprawy, rozpatrywane przez Ministra Finansów, przekazuje się do dalszego rozpoznania Urzędowi Antymonopolowemu.
2. Skargi na decyzje Ministra Finansów, wydane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, rozpatruje Naczelny Sąd Administracyjny według przepisów dotychczasowych. W razie uchylecia decyzji, Naczelny Sąd Administracyjny przekazuje do rozpoznania sprawę Urzędowi Antymonopolowemu.
3. Wznowienie postępowania, uchylene, zmiana lub stwierdzenie nieważności decyzji, wydanej przez Ministra Finansów przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, następuje według przepisów dotychczasowych, z tym że właściwym do rozpoznania sprawy jest Urząd Antymonopolowy.
- „Art. 32. Traci moc ustawa z dnia 28 stycznia 1987 r. o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym w gospodarce narodowej (Dz. U. Nr 3, poz. 18 oraz z 1989 r. Nr 10, poz. 57, Nr 30, poz. 159 i Nr 35, poz. 192).
- Art. 33. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.”;
- 2) art. 47 ustawy z dnia 17 maja 1990 r. o podziale zadań i kompetencji określonych w ustawach szczególnych pomiędzy organy gminy a organy administracji rządowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 34, poz. 198), który stanowi:
„Art. 47. Ustawa wchodzi w życie z dniem 27 maja 1990 r.”;
- 3) art. 2 i 4 ustawy z dnia 28 czerwca 1991 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym (Dz. U. Nr 65, poz. 279), które stanowią:
„Art. 2. W ustawie z dnia 25 lutego 1958 r. o Państwowej Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 1969 r. Nr 26, poz. 206, z 1975 r. Nr 16, poz. 91 i z 1990 r. Nr 14, poz. 88) w art. 1 skreśla się pkt 4.”
- „Art. 4. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.”;
- 4) art. 15 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zmianie ustawy — Prawo spółdzielcze oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 90, poz. 419), który stanowi:
„Art. 15. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia, z tym że art. 3 i 6 wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1995 r.”;
- 5) art. 2 i 4 ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym (Dz. U. Nr 41, poz. 208), które stanowią:
„Art. 2. 1. Do stosunków prawnych dotyczących przeciwdziałania praktykom monopolistycznym, powstałych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe, z wyjątkiem art. 11—11c.
2. Postępowanie przed Urzędem Antymonopolowym wszczęte i nie zakończone ostateczną decyzją przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy toczy się według przepisów tej ustawy.”
- „Art. 4. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.”;
- 6) art. 84 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o zmianie niektórych ustaw normujących funkcjonowanie gospodarki i administracji publicznej (Dz. U. Nr 106, poz. 496), który stanowi:
„Art. 84. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1997 r., z wyjątkiem art. 3, art. 7, art. 9, art. 10, art. 20, art. 24, art. 32, art. 34, art. 37, art. 45—47, art. 50, art. 66, art. 73 ust. 1, 2 i 4, art. 74, art. 76, art. 79, art. 80 i art. 82, które wchodzi w życie z dniem 1 października 1996 r., oraz art. 41, który wchodzi w życie z dniem wejścia w życie ustawy konstytucyjnej z dnia 21 czerwca 1996 r. o zmianie ustawy konstytucyjnej z dnia 17 października 1992 r. o wzajemnych stosunkach między władzą ustawodawczą i wykonawczą Rzeczypospolitej Polskiej oraz o samorządzie terytorialnym (Dz. U. Nr 106, poz. 488).”;
- 7) art. 22 ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z reformą funkcjonowania gospodarki i administracji publicznej oraz o zmianie ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych (Dz. U. Nr 156, poz. 775), który stanowi:
„Art. 22. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 stycznia 1997 r., z wyjątkiem art. 14 pkt 2 i art. 17 pkt 2—13, które wchodzi w życie z dniem 8 kwietnia 1997 r.”

Załącznik do obwieszczenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 kwietnia 1997 r. (poz. 318)

USTAWA

z dnia 24 lutego 1990 r.

o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym.

W celu zapewnienia rozwoju konkurencji, ochrony podmiotów gospodarczych narażonych na stosowanie praktyk monopolistycznych oraz ochrony interesów konsumentów stanowi się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1.¹⁾ Ustawa określa warunki rozwoju konkurencji, reguluje zasady i tryb przeciwdziałania praktykom monopolistycznym oraz naruszeniom interesów konsumenta przez podmioty gospodarcze oraz ich związki, jeżeli wywołują lub mogą wywołać skutki na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a także określa organy właściwe w tych sprawach.

Art. 2. Ilekroć w ustawie jest mowa o:

- 1)²⁾ podmiotach gospodarczych — rozumie się przez to osoby fizyczne i prawne, a także jednostki organizacyjne nie mające osobowości prawnej, prowadzące działalność gospodarczą albo organizujące lub świadczące usługi o charakterze użyteczności publicznej, które nie są działalnością gospodarczą w rozumieniu ustawy z dnia 23 grudnia 1988 r. o działalności gospodarczej (Dz. U. Nr 41, poz. 324, z 1990 r. Nr 26, poz. 149 i Nr 86, poz. 504, z 1991 r. Nr 31, poz. 128, Nr 41, poz. 179, Nr 73, poz. 321, Nr 105, poz. 452, Nr 106, poz. 457 i Nr 107, poz. 460, z 1993 r. Nr 28, poz. 127, Nr 47, poz. 212 i Nr 134, poz. 646, z 1994 r. Nr 27, poz. 96 i Nr 127, poz. 627, z 1995 r. Nr 60, poz. 310, Nr 85, poz. 426, Nr 90, poz. 446, Nr 141, poz. 700 i Nr 147, poz. 713, z 1996 r. Nr 41, poz. 177 i Nr 45, poz. 199 oraz z 1997 r. Nr 9, poz. 44, Nr 23, poz. 117 i Nr 43, poz. 272),
- 2) związkach — rozumie się przez to izby, zrzeszenia i inne organizacje zrzeszające podmioty gospodarcze,
- 3) porozumieniach — rozumie się przez to sprzeczne z niniejszą ustawą:
 - a)³⁾ umowy zawierane między podmiotami gospodarczymi, między związkami tych podmiotów

¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 32 pkt 1 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o zmianie niektórych ustaw normujących funkcjonowanie gospodarki i administracji publicznej (Dz. U. Nr 106, poz. 496), która w tej części weszła w życie z dniem 1 października 1996 r.

²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 2 lit. a) ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym (Dz. U. Nr 41, poz. 208), która weszła w życie z dniem 19 maja 1995 r.

³⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 2 lit. b) ustawy wymienionej w przypisie 2.

- oraz między podmiotami gospodarczymi i związkami, albo niektóre postanowienia tych umów,
- b) podjęte w jakiegokolwiek formie uzgodnienia dwóch lub więcej podmiotów gospodarczych lub ich związków,
- c) uchwały lub inne akty związków podmiotów gospodarczych,
- 4) cenach — rozumie się przez to również opłaty o charakterze cen, marże handlowe, prowizje i narzuty do cen,
- 5) towarach — rozumie się przez to rzeczy, wszelkie formy energii, usługi, obiekty i roboty budowlane, papiery wartościowe oraz inne prawa majątkowe,
- 6) pozycji monopolistycznej — rozumie się przez to pozycję podmiotu gospodarczego, polegającą na tym, że podmiot ten nie spotyka się z konkurencją na rynku krajowym lub lokalnym,
- 7) pozycji dominującej — rozumie się przez to pozycję podmiotu gospodarczego, polegającą na tym, że podmiot ten nie spotyka się z istotną konkurencją na rynku krajowym lub lokalnym; domniemywa się, że podmiot gospodarczy ma pozycję dominującą, jeżeli jego udział w rynku przekracza 40%,
- 8)⁴⁾ konkurentach — rozumie się przez to podmioty gospodarcze, które wprowadzają lub mogą wprowadzić albo nabywają lub mogą nabyć, w tym samym czasie i na tym samym rynku, towary takie same lub inne, jeżeli przez ich odbiorców uznane są za substytuty,
- 9)⁴⁾ przeciętnym wynagrodzeniu — rozumie się przez to przeciętne miesięczne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw, za ostatni miesiąc kwartału poprzedzającego dzień wydania decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów⁵⁾, ogłaszane przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie odrębnych przepisów,
- 10)⁴⁾ przychodzie — rozumie się przez to 1/12 przychodu uzyskanego w roku podatkowym poprzedzającym dzień wydania decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów⁵⁾, w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób prawnych lub od osób fizycznych,
- 11)⁶⁾ konsumencie — rozumie się przez to każdego, kto nabywa towary i usługi do celów nie związanych z działalnością gospodarczą.

⁴⁾ Dodany przez art. 1 pkt 2 lit. c) ustawy wymienionej w przypisie 2.

⁵⁾ Zgodnie z art. 32 pkt 9 ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁶⁾ Dodany przez art. 32 pkt 2 ustawy wymienionej w przypisie 1.

Art. 3.⁷⁾ 1. Ustawa nie narusza praw wyłącznych wynikających z przepisów dotyczących ochrony własności intelektualnej i przemysłowej, w szczególności przepisów o wynalazczości, znakach towarowych, wzorach zdobniczych, ochronie topografii układów scalonych, prawie autorskim i prawach pokrewnych oraz porozumień zawieranych przez pracowników i związki zawodowe z pracodawcami, mających na celu ochronę praw pracowniczych.

2. Ustawę stosuje się do:

- 1) umów licencyjnych i innych aktów wykonywania praw wyłącznych wymienionych w ust. 1,
- 2) umów dotyczących informacji technicznych lub technologicznych nie ujawnionych do wiadomości publicznej, do których podjęto niezbędne działania w celu zachowania ich poufności,

jeżeli skutkiem tych umów jest nieuzasadnione ograniczenie swobody działalności gospodarczej stron oraz istotne ograniczenie konkurencji na rynku.

Rozdział 2

Praktyki monopolistyczne

Art. 4.⁸⁾ Praktykami monopolistycznymi są porozumienia polegające w szczególności na:

- 1) ustalaniu, bezpośrednio lub pośrednio, cen oraz zasad ich kształtowania między konkurentami w stosunkach z osobami trzecimi,
- 2) podziale rynku według kryteriów terytorialnych, asortymentowych lub podmiotowych,
- 3) ustaleniu lub ograniczeniu wielkości produkcji, sprzedaży lub skupu towarów,
- 4) ograniczeniu dostępu do rynku lub eliminowaniu z rynku podmiotów gospodarczych nie objętych porozumieniem,
- 5) ustaleniu przez konkurentów lub ich związki warunków umów zawieranych z osobami trzecimi.

Art. 5. 1.⁹⁾ Za praktyki monopolistyczne uznaje się także nadużywanie pozycji dominującej na rynku, a w szczególności:

- 1) przeciwdziałanie ukształtowaniu się warunków niezbędnych do powstania bądź rozwoju konkurencji,
- 2) podział rynku według kryteriów terytorialnych, asortymentowych lub podmiotowych,
- 3) sprzedaż towarów w sposób powodujący uprzywilejowanie niektórych podmiotów gospodarczych lub innych podmiotów,
- 4) odmowę sprzedaży lub skupu towarów, dyskrymi-

nującą niektóre podmioty gospodarcze przy braku alternatywnych źródeł zaopatrzenia lub zbytu,

- 5) nieuczciwe oddziaływanie na kształtowanie cen, w tym cen odsprzedaży, oraz sprzedaż poniżej kosztów w celu eliminacji konkurentów,
- 6)¹⁰⁾ narzucanie uciążliwych warunków umów, przynoszących podmiotowi gospodarczemu narzucającemu te warunki nieuzasadnione korzyści,
- 7)¹⁰⁾ uzależnianie zawarcia umowy od przyjęcia lub spełnienia przez drugą stronę innego świadczenia nie związanego z przedmiotem umowy, którego nie przyjąłaby lub nie spełniłaby mając zapewnioną możliwość wyboru,
- 8)¹¹⁾ stwarzanie konsumentom uciążliwych warunków dochodzenia swoich praw.

2.¹²⁾ Nie uznaje się za praktyki monopolistyczne udzielanie przez spółdzielnię swoim członkom w obrotach z nimi bonifikat, ulg i innych korzyści ekonomicznych.

Art. 6.¹³⁾ Zakazuje się stosowania praktyk określonych w art. 4 i 5, chyba że są one niezbędne ze względów techniczno-organizacyjnych lub ekonomicznych do prowadzenia działalności gospodarczej i nie powodują istotnego ograniczenia konkurencji; ciężar udokumentowania tych okoliczności spoczywa na podmiocie, który się na nie powołuje.

Art. 7. 1. Podmiotom gospodarczym zajmującym pozycję monopolistyczną zakazuje się również:

- 1) ograniczania, mimo posiadanych możliwości, produkcji, sprzedaży lub skupu towarów, w szczególności prowadzącego do podwyższania cen sprzedaży lub obniżania cen skupu,
- 2) wstrzymywania sprzedaży towarów prowadzącego do podwyższania cen,
- 3) pobierania nadmiernie wygórowanych cen.

2. Zakazy określone w ust. 1 dotyczą również podmiotów gospodarczych zajmujących pozycję dominującą, o ile ich udział w rynku i stosowane przez nie praktyki wywołują skutki podobne do skutków zachowań podmiotów gospodarczych o pozycji monopolistycznej.

Art. 8. 1.¹⁴⁾ W razie stwierdzenia praktyk monopolistycznych wymienionych w art. 4, art. 5 i art. 7, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów⁵⁾ wydaje decyzję nakazującą zaniechanie tych praktyk oraz może określić warunki tego zaniechania.

2. Umowy zawarte z naruszeniem art. 4, art. 5 oraz art. 7 są w całości lub w odpowiedniej części nieważne.

⁷⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 3 ustawy wymienionej w przypisie 2.

⁸⁾ Z uwzględnieniem zmiany numeracji dokonanej przez art. 1 pkt 4 ustawy wymienionej w przypisie 2 i w brzmieniu ustalonym przez tenże przepis.

⁹⁾ Oznaczenie ustalone przez art. 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zmianie ustawy — Prawo spółdzielcze oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 90, poz. 419), która weszła w życie z dniem 26 września 1994 r.

¹⁰⁾ Dodany przez art. 1 pkt 5 ustawy wymienionej w przypisie 2.

¹¹⁾ Dodany przez art. 32 pkt 3 ustawy wymienionej w przypisie 1.

¹²⁾ Dodany przez art. 2 ustawy wymienionej w przypisie 9.

¹³⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 6 ustawy wymienionej w przypisie 2.

¹⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 7 lit. a) ustawy wymienionej w przypisie 2.

3.¹⁵⁾ Jeżeli wskutek stosowania praktyk monopoli-
stycznych, o których mowa w ust. 1, nastąpiło podwyż-
szenie cen, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Kon-
sumentów⁵⁾ może wydać decyzję o obniżeniu cen oraz
określić w niej czas obowiązywania ceny i warunki jej
zmiany przez podmiot gospodarczy w tym czasie.
W decyzji za dotychczasowy okres stosowania ceny
podwyższonej Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji
i Konsumentów⁵⁾ może określić również kwotę niena-
leżną albo kwotę nienależną i kwotę dodatkową; prze-
pisy art. 20 ustawy z dnia 26 lutego 1982 r. o cenach
(Dz. U. z 1988 r. Nr 27, poz. 195, z 1990 r. Nr 34, poz. 198,
z 1991 r. Nr 100, poz. 442, z 1993 r. Nr 11, poz. 50,
z 1994 r. Nr 111, poz. 536 i z 1996 r. Nr 106, poz. 496)
stosuje się odpowiednio.

Art. 9. 1. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Kon-
sumentów⁵⁾ może wydać decyzję zakazującą wykony-
wania porozumienia, które:

- 1) wprowadza specjalizację asortymentową produkcji
lub sprzedaży towarów albo
- 2) przewiduje wspólną sprzedaż lub wspólne zakupy
towarów,

jeżeli porozumienie takie godzi w interes innych pod-
miotów gospodarczych lub konsumentów.

2.¹⁶⁾ Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Kon-
sumentów⁵⁾ wyda decyzję zakazującą wykonywania po-
rozumienia określonego w ust. 1, jeżeli prowadzi ono
do istotnego ograniczenia konkurencji lub warunków
do jej powstania na danym rynku lub narusza interes
konsumenta, a nie przynosi korzyści gospodarczych
polegających w szczególności na:

- 1) znacznym obniżeniu kosztów produkcji lub sprze-
dży albo
- 2) poprawie jakości towarów.

Art. 10. 1.¹⁷⁾ Od decyzji Prezesa Urzędu Ochrony
Konkurencji i Konsumentów⁵⁾ służy odwołanie do Są-
du Wojewódzkiego w Warszawie — sądu antymonopo-
lowego w terminie dwutygodniowym od dnia doręcze-
nia decyzji.

2. Postępowanie w sprawach odwołań od decyzji
Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów⁵⁾
toczy się według przepisów Kodeksu postępowania cy-
wilnego o postępowaniu w sprawach gospodarczych.

3. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Kon-
sumentów⁵⁾ może nadać decyzji rygor natychmiastowej
wykonalności.

4.¹⁸⁾ Do postanowień Prezesa Urzędu Ochrony
Konkurencji i Konsumentów⁵⁾, od których służy zażale-
nie, stosuje się odpowiednio przepisy ust. 1 i 2, z tym
że zażalenie wnosi się w terminie 7 dni.

¹⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 7 lit. b) ustawy wy-
mienionej w przypisie 2.

¹⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 32 pkt 4 ustawy wymie-
nionej w przypisie 1.

¹⁷⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 8 lit. a) ustawy wy-
mienionej w przypisie 2.

¹⁸⁾ Dodany przez art. 1 pkt 8 lit. b) ustawy wymienionej
w przypisie 2.

Rozdział 3

Oddziaływanie na kształtowanie struktur podmiotów gospodarczych¹⁹⁾

Art. 11.²⁰⁾ 1. Zamiar łączenia podmiotów gospo-
darczych, w wypadkach określonych w ust. 2 i 3, pod-
lega zgłoszeniu Prezesowi Urzędu Ochrony Konkuren-
cji i Konsumentów⁵⁾ w terminie 14 dni od dokonania
czynności, z którą ustawa wiąże ten obowiązek.

2. Wynikający z ust. 1 obowiązek zgłoszenia zamię-
ru łączenia dotyczy:

- 1) połączenia podmiotów gospodarczych, których
łączna wartość rocznej sprzedaży towarów — w ro-
ku kalendarzowym poprzedzającym rok zgłoszenia
zamiaru łączenia — przekracza 5 milionów ECU,
- 2) nabycia lub przejęcia w posiadanie przez podmiot
gospodarczy, jednorazowo lub wielokrotnie w cią-
gu 12 kolejnych miesięcy, zorganizowanej części
mienia innego podmiotu gospodarczego, jeżeli
łączna wartość tego mienia przekracza 2 miliony
ECU,
- 3) objęcia lub nabycia akcji albo udziałów innego pod-
miotu gospodarczego, powodującego osiągnięcie
lub przekroczenie 10%, 25%, 33% lub 50% głosów
na walnym zgromadzeniu lub zgromadzeniu
wspólników, jeżeli łączna wartość rocznej sprze-
dży towarów obu podmiotów — w roku kalendarzo-
wym poprzedzającym rok zgłoszenia zamiaru —
przekracza 5 milionów ECU,
- 4) objęcia lub nabycia przez instytucje finansowe, dla
których obrót papierami wartościowymi jest przed-
miotem działalności gospodarczej, akcji lub udzia-
łów innego podmiotu gospodarczego, powodują-
cego osiągnięcie lub przekroczenie 10%, 25%, 33%
lub 50% głosów na walnym zgromadzeniu lub
zgromadzeniu wspólników, jeżeli łączna wartość
rocznej sprzedaży towarów podmiotu nabywane-
go — w roku kalendarzowym poprzedzającym rok
zgłoszenia zamiaru — przekracza 5 milionów ECU,
chyba że objęcie albo nabycie akcji lub udziałów
dokonane zostało z zamiarem zbycia ich przed
upływem 1 roku i z równoczesnym niewykonywa-
niem do tego czasu praw wynikających z posiada-
nia akcji lub udziałów, poza prawem do dywidendy
oraz prawem zbycia akcji lub udziałów,
- 5) objęcia przez tę samą osobę funkcji dyrektora, wi-
cedyrektora, członka zarządu, członka rady nadzor-
czej, członka komisji rewizyjnej albo głównego
księgowego w konkurujących ze sobą podmiotach
gospodarczych, jeżeli łączna wartość rocznej
sprzedaży towarów — w roku kalendarzowym po-
przedzającym rok zgłoszenia zamiaru — przekracza
5 milionów ECU,
- 6) przejęcia w inny sposób, bezpośrednio lub pośred-
nio, kontroli nad innym podmiotem gospodarczym,
jeżeli łączna wartość rocznej sprzedaży towarów —

¹⁹⁾ Tytuł rozdziału 3 w brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 9
ustawy wymienionej w przypisie 2.

²⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 10 ustawy wymie-
nionej w przypisie 2.

w roku kalendarzowym poprzedzającym rok zgłoszenia zamiaru — przekracza 5 milionów ECU.

3. Obowiązek zgłoszenia zamiaru łączenia banków, w zakresie określonym w ust. 2, dotyczy banków, jeżeli łączna wartość ich funduszy własnych przekracza 50 milionów ECU na koniec roku kalendarzowego poprzedzającego rok zgłoszenia zamiaru łączenia.

4. Łączna wartość rocznej sprzedaży towarów, o której mowa w ust. 2, obejmuje zarówno sprzedaż dokonywaną przez podmiot dominujący, jak i zależny w rozumieniu art. 2 pkt 9 ustawy z dnia 22 marca 1991 r. — Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi i funduszach powierniczych (Dz. U. z 1994 r. Nr 58, poz. 239, Nr 71, poz. 313 i Nr 121, poz. 591, z 1996 r. Nr 45, poz. 199, Nr 75, poz. 357, Nr 106, poz. 496 i Nr 149, poz. 703 oraz z 1997 r. Nr 30, poz. 164).

5. Wartość ECU, wymieniona w ust. 2 i 3, podlega przeliczeniu na złote według kursu kupna walut obcych ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski:

- 1) z ostatniego dnia roku kalendarzowego poprzedzającego rok zgłoszenia zamiaru, o którym mowa w ust. 2 pkt 1 i 3—6 oraz w ust. 3,
- 2) z dnia poprzedzającego zgłoszenie zamiaru nabycia mienia, o którym mowa w ust. 2 pkt 2.

6. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się do nabywania akcji dopuszczonych do publicznego obrotu.

7. Zgłoszenia zamiaru łączenia podmiotów gospodarczych dokonują organy podmiotów gospodarczych, o których mowa w art. 11e.

8. Zgłoszenie zamiaru łączenia powinno zawierać informacje dotyczące wpływu łączenia na zmianę pozycji podmiotów gospodarczych i jego skutków dla konkurencji, a zwłaszcza:

- 1) rodzaj, przyczynę i zakres łączenia podmiotów gospodarczych,
- 2) dane charakteryzujące podmioty gospodarcze uczestniczące w łączeniu, ich związki z innymi podmiotami gospodarczymi oraz zakres i obszar ich działania,
- 3) udział podmiotów gospodarczych w poszczególnych rynkach.

Art. 11a.²¹⁾ 1. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów⁵⁾ może:

- 1) zwrócić w terminie 14 dni zgłoszenie zamiaru łączenia, jeżeli nie spełnia ono warunków określonych w art. 11 ust. 8 oraz warunków, jakim powinno odpowiadać zgłoszenie zamiaru łączenia i przekształcenia podmiotów gospodarczych,
- 2) wezwać zgłaszającego zamiar łączenia do usunięcia wskazanych braków w zgłoszeniu lub uzupełnienia niezbędnych informacji, z pouczeniem, że bezskuteczny upływ wyznaczonego terminu może spowodować nałożenie kary pieniężnej w myśl art. 16 ust. 2 pkt 1.

²¹⁾ Dodany przez art. 1 pkt 11 ustawy wymienionej w przypisie 2.

2. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów⁵⁾ może również przedstawić podmiotom gospodarczym — przed wydaniem decyzji zakazującej łączenia — warunki, na jakich łączenie może nastąpić, wyznaczając termin na ustosunkowanie się do zgłoszonej propozycji; brak odpowiedzi w terminie lub negatywne ustosunkowanie się do przedstawionych warunków skutkuje wydaniem zawiadomienia lub decyzji, o których mowa w ust. 3 i 4.

3. W wypadku braku zastrzeżeń co do zamiaru łączenia, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów⁵⁾, w terminie nie dłuższym niż 2 miesiące, zawiadamia o tym zgłaszającego zamiar.

4. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów⁵⁾, w terminie nie dłuższym niż 2 miesiące, może wydać decyzję:

- 1) zakazującą łączenia podmiotów gospodarczych, jeżeli w jego wyniku podmioty te uzyskałyby lub umocniły pozycję dominującą na rynku,
- 2) zakazującą objęcia przez tę samą osobę funkcji wymienionych w art. 11 ust. 2 pkt 5, jeżeli w wyniku tego nastąpiłoby istotne osłabienie konkurencji; domniemywa się, że istotne osłabienie konkurencji ma miejsce, jeżeli łączny udział tych podmiotów w rynku przekracza 10%.

5. W wypadku zamiaru łączenia banków Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów⁵⁾, w terminie nie dłuższym niż 2 tygodnie, zawiadamia zgłaszającego zamiar o braku zastrzeżeń bądź w tym terminie może wydać decyzję zakazującą łączenia banków.

6. Do terminów określonych w ust. 3—5 nie wlicza się okresów oczekiwania na usunięcie braków, uzupełnienie informacji lub ustosunkowanie się do zgłoszonych przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów⁵⁾ warunków, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i ust. 2.

Art. 11b.²¹⁾ Sąd rejestrowy, działając na podstawie odrębnych przepisów, dokona wpisu w rejestrze, jeżeli:

- 1) Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów⁵⁾ zawiadomi wnioskodawcę o braku zastrzeżeń co do zamiaru łączenia, o którym mowa w art. 11a ust. 3 i 5,
- 2) podmiot gospodarczy wykaże, że zamiar łączenia podmiotów gospodarczych nie podlega obowiązkowi zgłoszenia.

Art. 11c.²¹⁾ 1. Zamiar przekształcenia spółek prawa handlowego, przedsiębiorstwa państwowego w jednoosobową spółkę Skarbu Państwa oraz przedsiębiorstwa komunalnego w spółkę gminy podlega zgłoszeniu Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów⁵⁾ w terminie 14 dni od dokonania czynności, z którą ustawa wiąże ten obowiązek.

2. Wynikający z ust. 1 obowiązek zgłoszenia zamiaru przekształcenia dotyczy podmiotów, których wartość rocznej sprzedaży towarów w roku kalendarzo-

wym poprzedzającym rok zgłoszenia tego zamiaru przekracza 5 milionów ECU.

3. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów⁵⁾ może, w terminie nie dłuższym niż 2 miesiące, wydać decyzję zakazującą przekształcenia, jeżeli spółka powstała w wyniku tego przekształcenia zachowała pozycję dominującą na rynku.

4. Przepisy art. 11 ust. 4, ust. 5 i 7, art. 11a ust. 1—3, ust. 5 i 6 oraz art. 11b stosuje się odpowiednio.

Art. 11d.²¹⁾ Podmioty gospodarcze, których zamiar łączenia lub przekształcenia podlega zgłoszeniu, do czasu otrzymania zawiadomienia Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów⁵⁾ o braku zastrzeżeń co do zamiaru łączenia bądź przekształcenia, lub upływu terminu na wydanie decyzji zakazującej łączenia bądź przekształcenia, są obowiązane wstrzymać się z podejmowaniem czynności, które powodują lub mogą spowodować uzyskanie bądź umocnienie pozycji dominującej na rynku przez łączące się lub przekształcane podmioty albo przez jednego z nich, chociażby czynności te nie stanowiły praktyk monopolistycznych w rozumieniu przepisów ustawy.

Art. 11e.²¹⁾ Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki, jakim powinno odpowiadać zgłoszenie zamiaru łączenia i przekształcenia podmiotów gospodarczych, oraz organy podmiotów zobowiązanych do dokonania zgłoszenia zamiaru.

Art. 12. 1. Przedsiębiorstwa państwowe i spółdzielnie oraz spółki prawa handlowego posiadające pozycję dominującą na rynku mogą ulec podziałowi lub rozwiązaniu, jeżeli trwale ograniczają konkurencję lub warunki jej powstawania.

2.²²⁾ W razie stwierdzenia, że podmioty gospodarcze spełniają warunki, o których mowa w ust. 1, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów⁵⁾ może wydać decyzję nakazującą podział przedsiębiorstwa lub spółdzielni albo rozwiązanie spółki, określając warunki i termin tego podziału lub rozwiązania. Przed wydaniem decyzji nakazującej podział przedsiębiorstwa państwowego lub rozwiązanie jednoosobowej spółki Skarbu Państwa Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów⁵⁾ zasięga opinii organu założycielskiego lub organu reprezentującego Skarb Państwa.

3.²³⁾ Wykonanie decyzji należy do organów przedsiębiorstwa państwowego lub do organów spółdzielni albo władz spółki i następuje z zastosowaniem odpowiednio przepisów określających tryb podziału lub rozwiązania danego podmiotu; dokonanie podziału nie wymaga zgody lub opinii przewidzianych w tych przepisach. Przedsiębiorstwo państwowe, powstające w wyniku podziału, tworzy organ założycielski.

²²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 12 lit. a) ustawy wymienionej w przypisie 2.

²³⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 12 lit. b) ustawy wymienionej w przypisie 2.

4. W razie stwierdzenia, że podmiot gospodarczy posiada pozycję dominującą na rynku, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów⁵⁾ może wydać decyzję nakazującą ograniczenie jego działalności gospodarczej, określając warunki i termin tego ograniczenia.

5. Przepis ust. 1 nie wyłącza możliwości podziału i rozwiązania podmiotów gospodarczych, uregulowanych w odrębnych ustawach.

Art. 13.²⁴⁾ Przepisy art. 10 stosuje się odpowiednio do decyzji i postanowień wydanych w sprawach łączenia, przekształcenia, podziału i rozwiązania podmiotów gospodarczych oraz ograniczenia ich działalności gospodarczej.

Rozdział 4

Odpowiedzialność za naruszenie przepisów ustawy²⁵⁾

Art. 14. 1.²⁶⁾ W decyzjach wydanych na podstawie art. 8 ust. 1 i 3 oraz art. 9 Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów⁵⁾ może ustalić karę pieniężną, płatną do budżetu państwa. Kary tej nie stosuje się w wypadku, gdy Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów⁵⁾ wydał decyzję ustalającą wysokość kwoty nienależnej i kwoty dodatkowej, o których mowa w art. 8 ust. 3.

2.²⁷⁾ Karę pieniężną, o której mowa w ust. 1, można ustalić w wysokości do 100% przychodu, w rozumieniu art. 2 pkt 10, ukaranego podmiotu gospodarczego.

3. Kara pieniężna, o której mowa w ust. 1, jest płatna z dochodu po opodatkowaniu lub z innej formy nadwyżki przychodów nad wydatkami, zmniejszonej o podatki.

4.²⁸⁾ Przepisy ust. 1 stosuje się odpowiednio do związków. W wypadku gdy związek nie osiąga przychodu, karę pieniężną Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów⁵⁾ może ustalić do wysokości pięćdziesięciokrotnego przeciętnego wynagrodzenia.

Art. 15. 1.²⁹⁾ W wypadku gdy podmiot gospodarczy nie wykonuje decyzji, o których mowa w art. 8 ust. 1 i 3, art. 9, art. 11a ust. 4 i 5 oraz art. 11c, lub wyroków sądów zmieniających taką decyzję, jest obowiązany wpłacić za każdy rozpoczęty miesiąc niewykonania w terminie decyzji lub wyroku sądu karę pieniężną w wysokości 1% przychodu. Decyzję w tej sprawie wydaje Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumenten-

²⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 13 ustawy wymienionej w przypisie 2.

²⁵⁾ Tytuł rozdziału 4 w brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 14 ustawy wymienionej w przypisie 2.

²⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 15 lit. a) ustawy wymienionej w przypisie 2.

²⁷⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 32 pkt 5 ustawy wymienionej w przypisie 1.

²⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 15 lit. c) ustawy wymienionej w przypisie 2.

²⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 16 lit. a) ustawy wymienionej w przypisie 2.

tów⁵⁾, z tym że nie może być ona wydana, jeżeli od daty wydania decyzji, o których mowa w zdaniu poprzednim, upłynęły trzy lata.

2. W przypadku niewykonania decyzji, o których mowa w art. 12 ust. 2 i 4, lub wyroku sądu zmieniającego te decyzje, kara wynosi od 1 do 10%; przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio.

3. Kary, o których mowa w ust. 1 i 2, podlegają wpłacie do budżetu państwa.

4. Przepis art. 10 i art. 14 ust. 3 stosuje się odpowiednio.

5.³⁰⁾ Przepisy ust. 1 stosuje się odpowiednio do związków. W wypadku gdy związek nie osiąga przychodu, karę pieniężną za każdy rozpoczęty miesiąc niewykonania w terminie decyzji lub wyroku sądu Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów⁵⁾ ustala do wysokości pięćdziesięciokrotnego przeciętnego wynagrodzenia.

Art. 15a.³¹⁾ 1. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów⁵⁾ może w drodze decyzji nałożyć na podmiot gospodarczy karę pieniężną do wysokości:

- 1) 1% przychodu za każdy rozpoczęty miesiąc niewykonania obowiązku zgłoszenia, o którym mowa w art. 11 i art. 11c, z zastrzeżeniem pkt 3 i 4,
- 2) 15% przychodu z tytułu wykonania czynności, o których mowa w art. 11d,
- 3) 15% przychodu, jeżeli po objęciu lub nabyciu akcji bądź udziałów wykonuje prawa wynikające z tych akcji lub udziałów z naruszeniem art. 11 ust. 2 pkt 4,
- 4) 1% przychodu za każdy rozpoczęty miesiąc posiadania akcji lub udziałów po upływie roku, o którym mowa w art. 11 ust. 2 pkt 4, chyba że wykaże, iż przy zachowaniu należytej staranności nie mógł wcześniej ich zbyć z powodu okoliczności, za które odpowiedzialności nie ponosi.

2. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów⁵⁾ może w drodze decyzji nałożyć na osobę nie wykonującą obowiązku zgłoszenia, o którym mowa w art. 11 ust. 2 pkt 5, karę pieniężną w wysokości do pięciokrotnego przeciętnego wynagrodzenia za każdy rozpoczęty miesiąc niewykonania tego obowiązku.

3. Przepisy art. 10, art. 14 ust. 3 i art. 15 ust. 1 stosuje się odpowiednio.

Art. 16. 1.³²⁾ W razie gdy osoba kierująca podmiotem gospodarczym lub związkiem nie wykonuje decyzji wydanych na podstawie niniejszej ustawy i wyroków sądów, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów⁵⁾ może wydać decyzję nakładającą na nią karę pieniężną do wysokości dziesięciokrotnego przeciętnego wynagrodzenia.

2. Karze pieniężnej, o której mowa w ust. 1, może podlegać:

- 1)³³⁾ osoba kierująca podmiotem gospodarczym lub związkiem za nieudzielenie danych i informacji na żądanie Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów⁵⁾ bądź jeżeli dane te i informacje są nierzetelne,
- 2)³⁴⁾ osoba działająca w imieniu osób prawnych lub spółek i innych jednostek organizacyjnych nie mających osobowości prawnej podejmujących działania zmierzające do łączenia i przekształcenia podmiotów gospodarczych, jeżeli nie zgłosi zamiaru, o którym mowa w art. 11 i art. 11c, bądź zgłoszenie zamiaru zawiera dane i informacje nierzetelne.

3. Przepisu ust. 1 nie stosuje się, jeżeli funkcję kierownika podmiotu gospodarczego pełni osoba prowadząca działalność gospodarczą we własnym imieniu.

4. Przepisy art. 10 i art. 15 ust. 3 stosuje się odpowiednio.

Rozdział 5

Organ antymonopolowy i ochrony konsumenta³⁵⁾

Art. 17.³⁶⁾ 1. Zadania z zakresu przeciwdziałania praktykom monopolistycznym, rozwoju konkurencji i ochrony interesów konsumentów realizuje Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwany dalej „Prezesem”.

2. Prezes jest centralnym organem administracji rządowej podległym Radzie Ministrów.

2a.³⁷⁾ Prezesa powołuje i odwołuje Prezes Rady Ministrów.

3. Wiceprezesów Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów powołuje i odwołuje, na wniosek Prezesa, Prezes Rady Ministrów.

4. Prezes wykonuje zadania, o których mowa w ust. 1, przy pomocy Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

5. Prezesowi podlega Państwowa Inspekcja Handlowa.

³³⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 18 lit. b) tiret pierwsze ustawy wymienionej w przypisie 2.

³⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 18 lit. b) tiret drugie ustawy wymienionej w przypisie 2.

³⁵⁾ Tytuł rozdziału 5 w brzmieniu ustalonym przez art. 32 pkt 6 ustawy wymienionej w przypisie 1.

³⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 32 pkt 7 ustawy wymienionej w przypisie 1.

³⁷⁾ Dodany przez art. 5 pkt 1 lit. a) ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z reformą funkcjonowania gospodarki i administracji publicznej oraz o zmianie ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych (Dz. U. Nr 156, poz. 775), która weszła w życie z mocą od dnia 1 stycznia 1997 r.

³⁰⁾ Dodany przez art. 1 pkt 16 lit. b) ustawy wymienionej w przypisie 2.

³¹⁾ Dodany przez art. 1 pkt 17 ustawy wymienionej w przypisie 2.

³²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 18 lit. a) ustawy wymienionej w przypisie 2.

6.³⁸⁾ Organizację Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów określa statut nadany, w drodze rozporządzenia, przez Prezesa Rady Ministrów.

Art. 18. 1. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów⁵⁾ może utworzyć delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów³⁹⁾ oraz określić ich siedziby, właściwość terytorialną i rzeczową.

2. Delegaturami Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów³⁹⁾ kierują dyrektorzy, powoływani i odwoływani przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów⁵⁾.

3. Wicedyrektorów delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów³⁹⁾ powołuje i odwołuje, na wniosek dyrektorów tych delegatur, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów⁵⁾.

Art. 19. 1. Do zakresu działania Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów⁵⁾ należy:

- 1) sprawowanie kontroli przestrzegania przez podmioty gospodarcze przepisów o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym,
- 2) badanie kształtowania się cen w warunkach ograniczenia konkurencji,
- 3) wydawanie, w wypadkach przewidzianych ustawą, decyzji w sprawach przeciwdziałania praktykom monopolistycznym, kształtowania struktur organizacyjnych podmiotów gospodarczych oraz decyzji określających odpowiedzialność podmiotów za stosowanie tych praktyk,
- 4) prowadzenie rejestru podmiotów gospodarczych, których udział w rynku krajowym przekracza 80%,
- 5) prowadzenie badań stanu koncentracji gospodarki oraz przedstawienie zainteresowanym podmiotom wniosków w sprawie działań zmierzających do zrównoważenia rynku,
- 6)⁴⁰⁾ opracowywanie lub opiniowanie projektów aktów prawnych dotyczących praktyk monopolistycznych, rozwoju konkurencji lub warunków jej powstawania, a także ochrony interesów konsumentów,
- 7) przygotowywanie rządowych projektów polityki rozwoju konkurencji,
- 7a)⁴¹⁾ przygotowywanie rządowych projektów polityki konsumenckiej,
- 7b)⁴¹⁾ składanie wniosków w sprawie zmian przepisów w zakresie ochrony praw konsumentów,
- 7c)⁴¹⁾ zlecanie wyspecjalizowanym jednostkom i odpowiednim organom kontroli państwowej dokonywania badań przestrzegania praw konsumentów,

7d)⁴¹⁾ współpraca z krajowymi i zagranicznymi organizacjami społecznymi i innymi instytucjami, do których zadań statutowych należy ochrona interesów konsumentów,

8) wykonywanie innych zadań przewidzianych w niniejszej ustawie lub ustawach odrębnych.

2. Decyzje, o których mowa w ust. 1 pkt 3, podpisuje Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów⁵⁾ lub osoba przez niego upoważniona.

Art. 19a.⁴²⁾ 1. Każdy podmiot gospodarczy i związek podmiotów gospodarczych, posiadający dokumenty, dane i informacje niezbędne do rozstrzygnięcia sprawy toczącej się przed Urzędem Ochrony Konkurencji i Konsumentów³⁹⁾, jest obowiązany do ich udostępnienia lub przekazania Urzędowi Ochrony Konkurencji i Konsumentów³⁹⁾ na jego żądanie.

2. Wynikający z ust. 1 obowiązek odnosi się również do spraw wymienionych w art. 19 ust. 1 pkt 2, 4 i 5.

3. Do wiadomości uzyskanych na podstawie ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio art. 20 ust. 4.

Art. 20. 1.⁴³⁾ Podmioty gospodarcze oraz ich związki są obowiązane na żądanie Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów³⁹⁾ przeprowadzającego kontrolę zapewnić mu warunki do jej wykonania.

2. Przedmiotem kontroli, o której mowa w art. 19 ust. 1 pkt 1, jest ustalenie, czy kontrolowany podmiot gospodarczy przestrzega przepisów o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym, a w razie naruszenia tych przepisów i wydania decyzji lub wyroków — czy decyzje te i wyroki zostały wykonane.

3. Upoważnieni do przeprowadzania kontroli pracownicy Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów³⁹⁾ mają prawo:

- 1) wstępu do wszystkich pomieszczeń kontrolowanego podmiotu gospodarczego,
- 2) wglądu do dokumentów kontrolowanego podmiotu oraz żądania odpisów i wyciągów z tych dokumentów,
- 3) żądania wyjaśnień, także pisemnych, od pracowników kontrolowanego podmiotu,
- 4) zbierania danych i informacji dotyczących działalności podmiotu kontrolowanego również w innych jednostkach organizacyjnych bez potrzeby uzyskiwania dodatkowego upoważnienia,
- 5) udziału w posiedzeniach organów kolegialnych podmiotu kontrolowanego,
- 6) zabezpieczenia dokumentów i innych dowodów,
- 7) korzystania z opinii biegłych i rzeczoznawców.

4. Wiadomości uzyskane w toku czynności kontrolnych przez pracowników Urzędu Ochrony Konkurencji

³⁸⁾ Dodany przez art. 5 pkt 1 lit. b) ustawy wymienionej w przypisie 37.

³⁹⁾ Zgodnie z art. 32 pkt 10 ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁴⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 32 pkt 8 lit. a) ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁴¹⁾ Dodany przez art. 32 pkt 8 lit. b) ustawy wymienionej w przypisie 1.

⁴²⁾ Dodany przez art. 1 pkt 19 ustawy wymienionej w przypisie 2.

⁴³⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 20 ustawy wymienionej w przypisie 2.

i Konsumentów³⁹⁾ i osoby upoważnione przez ten organ objęte są tajemnicą służbową.

Art. 20a.⁴⁴⁾ 1. Wiadomości uzyskane w toku czynności służbowej przez pracowników Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów³⁹⁾ i osoby upoważnione przez ten organ objęte są tajemnicą przedsiębiorstwa w rozumieniu przepisów o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, jeżeli podmiot gospodarczy lub związek podjął niezbędne działania w celu zachowania ich poufności.

2. Wiadomości, o których mowa w ust. 1, nie mogą być wykorzystane na potrzeby innych postępowań, prowadzonych na podstawie odrębnych przepisów, z zastrzeżeniem ust. 3.

3. Przepis ust. 2 nie dotyczy postępowań karnych prowadzonych przez organy prokuratury lub sądy, z wyłączeniem postępowań z oskarżenia prywatnego.

Art. 21. 1.⁴⁵⁾ Postępowanie administracyjne w wypadkach przewidzianych w niniejszej ustawie wszczynają się z urzędu lub na wniosek uprawnionego. Nie wszczynają się postępowania, jeżeli od końca roku, w którym zaprzestano stosowania praktyki monopolistycznej, upłynął rok. Odmowa wszczęcia postępowania następuje w drodze decyzji.

2. Uprawnionymi do żądania wszczęcia postępowania są:

- 1) podmioty gospodarcze, których interes został lub może być naruszony przez praktykę monopolistyczną, oraz związki takich podmiotów gospodarczych,
- 2) organy kontroli państwowej i społecznej,
- 3) organizacje społeczne, do których zadań statutowych należy ochrona interesów konsumentów,
- 4) organy gmin.

3. Żądanie wszczęcia postępowania wnosi się na piśmie wraz z uzasadnieniem.

4.⁴⁶⁾ Nie wszczynają się postępowania administracyjne, jeżeli z zawartych w żądaniu (wniosku) oraz posiadanych przez Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów³⁹⁾ informacji wynika, iż nie zostały naruszone przepisy art. 4, art. 5, art. 7, art. 9, art. 11a ust. 4 i 5, art. 11c oraz art. 12 ust. 2 i 4. W tym wypadku Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów⁵⁾ informuje na piśmie występującego z żądaniem (wnioskiem) o niewszczynianiu postępowania administracyjnego, podając uzasadnienie. Postępowanie jednak wszczynają się, jeżeli w terminie dwutygodniowym uprawniony lub zobowiązany żądanie (wniosek) podtrzyma.

⁴⁴⁾ Dodany przez art. 1 pkt 21 ustawy wymienionej w przypisie 2.

⁴⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 22 lit. a) ustawy wymienionej w przypisie 2.

⁴⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 22 lit. b) ustawy wymienionej w przypisie 2.

Art. 21a.⁴⁷⁾ 1. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów⁵⁾ na wniosek strony lub z urzędu może w niezbędnym zakresie ograniczyć pozostałym stronom prawo wglądu w materiał dowodowy załączony przez strony do akt sprawy, jeżeli udostępnienie tego materiału groziłoby ujawnieniem istotnych tajemnic przedsiębiorstwa.

2. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów⁵⁾ może w drodze postanowienia zobowiązać wnioskodawcę lub stronę, która wniosła o podjęcie czynności połączonej z kosztami, o złożeniu zaliczki na poczet kosztów postępowania, pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia lub niewykonania tej czynności dowodowej.

3. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów⁵⁾ postanowieniem rozstrzyga o kosztach postępowania.

4. W postępowaniu przed Urzędem Ochrony Konkurencji i Konsumentów³⁹⁾ stosuje się odpowiednio art. 98—110 i art. 235—315 Kodeksu postępowania cywilnego.

Art. 21b.⁴⁷⁾ Od postanowień wydanych na podstawie art. 21a ust. 1 i 3 służy zażalenie. Przepis art. 10 stosuje się odpowiednio.

Rozdział 6

Przepisy szczególne, przejściowe i końcowe

Art. 22. 1. Udostępnienie przez podmiot gospodarczy danych lub złożenie wyjaśnień w zagranicznym postępowaniu, opartym na zarzucie dokonania działań ograniczających konkurencję, może być objęte zakazem wydanym przez Ministra Gospodarki⁴⁸⁾.

2. Podmiot gospodarczy zawiadamia Ministra Gospodarki⁴⁸⁾ o wszczętym za granicą postępowaniu, o którym mowa w ust. 1, jeżeli w toku postępowania został zobowiązany do udostępnienia danych lub składania wyjaśnień.

3. Minister Gospodarki⁴⁸⁾ wydaje zakaz, o którym mowa w ust. 1, jeżeli w toku postępowania zagranicznego mogłoby zapaść orzeczenie lub decyzja, powodujące negatywne następstwa dla gospodarki polskiej lub polskich podmiotów gospodarczych w dziedzinie handlu zagranicznego lub działalności gospodarczej prowadzonej w całości albo w części na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

4. Zakaz, o którym mowa w ust 1, może:

- 1) być skierowany do poszczególnych podmiotów gospodarczych, grupy podmiotów gospodarczych lub ich związków,

⁴⁷⁾ Dodany przez art. 1 pkt 23 ustawy wymienionej w przypisie 2.

⁴⁸⁾ Zgodnie z art. 8 pkt 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. — Przepisy wprowadzające ustawy reformujące funkcjonowanie gospodarki i administracji publicznej (Dz. U. Nr 106, poz. 497), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 1997 r.

- 2) odnosić się do określonego postępowania zagranicznego lub różnych postępowań danego rodzaju,
- 3) obejmować poszczególne dane i wyjaśnienia lub ich rodzaje.

5. Przepisy ust. 1—4 mają także zastosowanie do danych udostępnionych i wyjaśnień składanych przez podmioty gospodarcze polskim organom wymiaru sprawiedliwości, w ramach pomocy prawnej wykonywanej na wniosek organów państw obcych na podstawie umów międzynarodowych.

Art. 23. W razie złożenia, w wypadkach przewidzianych w niniejszej ustawie, odwołania od decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów⁵⁾ do

sądu antymonopolowego, stronie nie przysługują środki prawne wzruszenia decyzji, przewidziane w Kodeksie postępowania administracyjnego, w szczególności dotyczące wznowienia postępowania, uchylenia, zmiany oraz stwierdzenia nieważności decyzji.

Art. 24.⁴⁹⁾ Ilekroć w odrębnych przepisach jest mowa o organie antymonopolowym lub Urzędzie Antymonopolowym, rozumie się przez to Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

⁴⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 5 pkt 2 ustawy wymienionej w przypisie 37.